

Liikenne- ja viestintäministeriö

Sisäministeriön lausunto; esitys laiksi ilmailulain muuttamisesta ja liikenteen palveluista annetun lain 128 ja 197 §:n muuttamisesta

Liikenne- ja viestintäministeriö on pyytänyt sisäministeriöltä lausuntoa koskien luonnosta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi ilmailulain muuttamisesta ja liikenteen palveluista annetun lain 128 ja 197 §:n muuttamisesta. Sisäministeriö toteaa lausuntonaan seuraavaa.

Yleistä

Sisäministeriö kannattaa esityksen tavoitteita ilmailun turvallisuuden parantamisesta varsinkin miehittämättömän ilmailun osalta. Esityksen perusteena oleva Euroopan unionin U-space täytäntöönpanoasetus ei koske valtion ilmailua, kuten hallituksen esityksen luonnoksen perusteluista lyhyesti ilmenee. Sisäministeriön näkemyksen mukaan tämä soveltamisalan rajoitus tulisi selvyiden vuoksi ilmetä suoraan uusista lausunnolla olevista ilmailulain U-space säännöksistä.

Vaikutukset Rajavartiolaitoksen ilmailuun

Ehdotetuilla uusilla säännöksillä voi kuitenkin olla vaikutuksia myös sisäministeriön hallinnonalaan kuuluvan Rajavartiolaitoksen ilmailuun. Sisäministeriö nostaa esiin, että perustettavien U-space alueiden osalta tulee huomioida, että ne eivät saa muodostaa esteitä Rajavartiolaitoksen lakisääteisten rajojen valvontatehtävien, rajaturvallisuustehtävien tai meripelastustehtävien suorittamiselle Rajavartiolaitoksen miehityillä tai miehittämättömillä ilma-aluskalustolla. Meripelastuslaissa (1145/2001) 11 a §:ssä säädetty meripelastusjohtajan oikeus pyytää ilmailukäyttöalueen tarjoajaa rajoittamaan tai kieltämään liikkuminen etsintä- ja pelastusalueella sekä ilmailulain (864/2014) 11 §:n 3 momentin muodostama velvollisuus ilmatilan hallintayksiköille rajoittaa tai kieltää ilmailua tulee koskea myös mahdollisesti perustettavia U-space alueita.

Sisäministeriö nostaa esiin, että Rajavartiolaitoksen miehityen ja miehittämättömän ilmailun tulee pystyä viranomaistehtävissään toimimaan kaikilla U-space alueilla kaikissa olosuhteissa ja tilanteissa yhteensovittamalla toimintaa U-space palveluntarjoajien kanssa. Rajavartiolaitoksen ilmailua toteutetaan samoilla korkeuksilla miehittämättömän ilmailun kanssa. Sisäministeriö kiinnittää myös huomiota siihen, että kaikissa Rajavartiolaitoksen tehtävissä ei ole tehtävän luonteen vuoksi mahdollista tehdä ilma-aluksia näkyviksi muille ilmatilan käyttäjille. Nämä asiat lienevät ratkaistavissa Liikenne- ja viestintäviraston määräyksin tai ohjeistuksin, mutta nämäkin seikat olisi hyvä ilmetä ja hallituksen esityksen perusteluista.

Laki ilmailulain muuttamisesta

88 § Lentopaikan käytön kieltäminen ja rajoittaminen

Esityksen mukaan ilmailulain 88 §:ää muutettaisiin siten, että Liikenne- ja viestintävirastolla olisi mahdollista kieltää lentopaikan käyttö tai rajoittaa sitä enintään neljän viikon ajaksi, jos aluevalvonta, rajaturvallisuus, poliisitoiminta, pelastustehtävät tai yleinen järjestys tai turvallisuus tätä edellyttää.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Sisäministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 26
00023 Valtioneuvosto

Kirkkokatu 12
Helsinki

0295 480 171
+358 295 480 171

09 160 44635
+358 9 160 44635

kirjaamo.sm@govsec.fi
www.intermin.fi

Vastaavat kriteerit on asetettu myös ilmatilan käytön kieltämiselle tai rajoittamiselle 11 §:ssä. Rajoitusperusteet liittyvät erityisesti sisäministeriön hallinnonalaan. Sen vuoksi esitetään, että virasto voisi ryhtyä tällaisiin toimiin sisäministeriön esityksestä.

Ilmailulain 11 §:n 3 momentin mukaan ilmatilan hallintayksikön on tarkoituksenmukaiseksi katsomallaan tavalla rajoitettava tai kiellettävä ilmailu tietyllä alueella muun muassa pelastus-, poliisi- tai sotilasviranomaisen tai Rajavartiolaitoksen esityksestä enintään seitsemän vuorokauden ajaksi tietyillä perusteilla.

Sisäministeriö kannattaa esitettyä. Sisäministeriön näkemyksen mukaan jatkovalmistelussa tulisi kuitenkin arvioida, tulisiko lentopaikan käytön kieltäminen ja rajoittaminen tapahtua 11 §:ssä esitetyllä tavalla asianomaisen viranomaisten esityksestä. Kieltäminen ja rajoittaminen ei siis tapahtuisi sisäministeriön esityksestä.

Lisäksi yllä kuvattu Rajavartiolaitoksen, käytännössä lähes aina kiireellisen ilmatilan rajoitustarve tulisi huomioida sisäministeriön näkemyksen mukaan myös ilmailulain 88 §:ään esitettävässä uudessa 4 momentissa siten, että lentopaikan käytön kieltäminen tai rajoittaminen olisi mahdollista myös ilmailukennepalvelun tarjoajan toimesta.

158 § Lentoesteet

Ilmailulain 158 §:n 5 momentin kumoamisesityksen vuoksi sisäministeriö nostaa esiin, että jää epäselväksi, miten lentoestelupien myöntämisprosessissa varmistetaan kaikkien asiaa koskevien tahojen kuuleminen ja se, että aina ennen luparatkaisun tekoa Liikenne- ja viestintäviraston tietoon tulisi perusteluistakin ilmenevä ensiarvoisen tärkeä tieto haettujen lentoesteiden mahdollisista haitoista. Sisäministeriö esittää harkittavaksi, että uuteen 158 a §:ään lisättäisiin Liikenne- ja viestintävirastolle velvollisuus pyytää Rajavartiolaitokselta lausunto merialueelle sijoitettavien tuulivoimaloiden osalta. Merialueella sijaitsevat tuulivoimalat voivat olla merkityksellisiä paitsi Rajavartiolaitoksen ilmailun lentoturvallisuuden kannalta, myös rajaturvallisuustehtävien, meripelastustoiminnan ja aluevalvonnan sekä näitä palvelevien laitteiden kannalta.

Kansliapäällikkö

Kirsi Pimiä

Asiantuntija

Aino Tuovinen

Liitteet

Jakelu LVM Liikenne- ja viestintäministeriö

Tiedoksi
 Ministeri Mikkonen
 Valtiosihteeri Koskela
 Ministerin erityisavustajat
 SM PO Poliisiosasto
 SM RO Rajavartio-osasto